

Гео Милев

Ад

(Начало на поемата)

I

„Оставете тук всяка надежда!“ –

писа нявга ръката на Данте
над вратата на ада.

Данте беше *andante*
– и разнищваше мъдра пророческа прежда
през цялата древна и нова световна история:
Данте беше *andante*:
страх и терор без надежда.

Ний сме *presto*.
Галоп.
Първия скок
изпреварен от втория
(злочесто
салтомортале
на вси грехове
раздрали
жестоко
с отрова
плътта и душата).

Ний се раждаме в ада
– готово –
там.
Ний не идем отвън
като Данте през сън –
живота ни цял е
там
жупел и плам.

Девет спирали
– кръг подир кръг –
девет кръга
от мъка,
от плен
и угнетение

– всеки ден –
безпир си въртят
в деветорно въртение:
и ний
носим се шеметно
– изстрел от божия лък –
там, дето ний сме родени:
в ада.

Перото ми трепетно
страда,
отпада
без мощ
пред всегдашния, страшния ужас на ада,
който трябва аз днес да опиша.
На помощ!
Вожд
Вергилий.

II

(Но Вергилий отдавна не диша.
Вергилий се хили
с беззъбата зев на класически череп
стар хиляда и толкоз години.)
Свий
в торбата си чер хляб
и
без целомъдри, спокойни терцини –
тръгвай сама,
о, душа!
през адските кръгове – плам и тъма:

Уви!
Лъжа
е Вергилий.

III

Черните сили,
подземните сили –

там:
власт;
верните сили,
земните сили –
плам:
паст.

Ропот и клетви
и в мъката светва
праведна вяра за мир.
Скъръцане с зъби,
и вопли, и скърби,
гняв и надежда безспир.

О!
Грешници няма
в ада:
там страдат
белите праведни само:
жертва на гибелна власт,
приклепени в ужаса хилядорък
на глад и закон
на човечеството безконечния стон
сред кипящи блата
от вражда и смола
– в огнена вихрена паст:
Адът е само за нас.
Кръг подир кръг.
– Девет –
извиват се
– Presto в спирала:
Адът е само за нас.
И нахалос
зовеш ти: пусни ме, спирала!

Адът е само за нас –
събери си сърцето
и ето:
падай
– с трясък
– прасък
право в провала

Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р
 Р

– жт –
 пляс! –

IV

Кръг първи:

В кърви
 нозете ни
 боси
 – раздрани
 – вковани

в яростен лед
– виж ни, поет!
С ледени
остри
зли
игли
– скреж:
в миг мраз,
в миг горещ:
всеки час
ни избобда очите
– и не виждаме нито
напред
– нито
назад
– виж ни, поет!
Боже, ти!
Зимното слънце
– усмихнат джелат,
страдащ неспирно
от люта безсъница –
одира ни
кожата:
– виж ни, поет!
– Брат!

Корема ни кух
– изпъната кожа на стар барабан,
барабан след безименна бран –
бий, барабана
с глух
звук,
с дива закана
и яд:
Глад!
Глад!
Глад!
Глад,
без да чакаме
Глад,
неоплаквани
Глад

е съдбата ни
Глад!
Глад!
Глад!
Глад!
Пред нас булеварда
и целия град
– богатството дружно с разврата
шуми
от полуголи моми,
горди
лордове,
сити
банкери,
офицери,
велможи,
и прочее скотове
– О!

„Госпожи
и господа –
молим
връзки за обуща
вакса
кибрит!“

– Пред тях наредени в мизерен шпалир
посред трясъка
ний
на големия град
– Urbi et orbi –
пред целия мир
и великия град:
Глад!
Глад!
Глад!
Зад нас пролетяват
върволица безспир
автомобили
със сто конски сили,
мотоциклети
кеби

фиакри
карети
– и в тях
гордо, без страх
онези, които
ни познават,
признават
и не забравят
(нас
просяци нищи
немощни мощи
от кожа и кости
през целия град наредени в мизерен шпалир).

Над нас се развяват
безспир
блестящи етажи
ръкопляскаат балкони
златни банки звънят
запяват
гладни
катедрали
на пладне,
а над широкия път
прозяват се
пурпурни
фурни
преяли –
и с хлебния свой аромат
ни облъхват полята
на целия свят.
А долу
под тежкия пласт на мъглата
разлива се мътната Темза –
далеко протича
и мъкне, довлича
от всички морета, от всички земи
калта на света
– всемирната черна мизерия:
италианци и немци,
чехи, поляци
монголци и негри,

всички раси,
народи и нации –
безродни скиталци
дриплювци
жълти
изпити
от глад
довлечени тук сред големия град
лумпенпролетариат –
плевел и дим:
Всички пътища водят за Рим. –

Златни банки звънят
и запяват
над нас
гладни
катедрали
на пладне
прозяват се
пурпурни
фурни
преяли –
и с хлебния свой аромат
ни облъхват полята
на целия свят
Да живее великият глад!

(Следват още осем кръга на мъки – седем смъртни гряха и осем позорни престъпления на днешния свят. АД е първата част от трилогията БОЖЕСТВЕНА КОМЕДИЯ: АД – ЧИСТИЛИЩЕ – РАЙ.)

1922

КРАЙ

Източник: Словото
Набиране: Калина Григорова

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11334>]